

יבמות נ: (שתי המילים האחרונות) עד נא: (שורה אחרונה)

ביאורי מושגים

ספק האם מאמר קונה קניין גמור - גם ר"ש וגם ר"ג (לפי הסבר רבא) סבורים כי יש ספק האם מאמר קונה לגמרי או שאינו קונה כלל. יש שהסבירו שאין הכוונה שיש כאן ספק רגיל אלא חכמים תיקנו שמאמר קונה לגמרי אבל רק לחומרא. לכן יש כאן מצב שצריך לחשוש לשני צדדים. לצד התורה שמאמר אינו קונה כלל ולצד הדרבנן שמאמר קונה לגמרי. הספק אינו שאיננו יודעים מה האמת אלא שהאמת מורכבת משני צדדים הפוכים (מהתורה לא קונה כלל ומדרבנן קונה לגמרי)

טעמו של ר"ג (שסבר שמאמר אחר מאמר וכן גט אחר גט - אינו מועיל)

דחיה: אם כך גם גט שאחר מאמר (וכן מאמר שאחרי גט) לא יועילו.

רבא: ר"ג מסופק האם מאמר וגט קונים לגמרי (ואז למאמר השני אין על מה לחול) או שאינם עושים כלום (וגם אז המאמר השני אינו עושה כלום)

לכן גט אחרי גט לא מועיל (כי אין על מה לחול) אבל גט אחר מאמר מועיל (כיוון שהם חלים על חלקים שונים)

אביי: מאמר מועיל לקנות קניין מלא בחלק אחד מהיבמה וגט מועיל לקנות קניין מלא בחלק אחר של היבמה

ולפי חכמים הגט והמאמר קונים קניין מלא רק לגבי אותו יבם (אבל נשאר מקום ליבמים אחרים לתת גט או מאמר)

הערות על שיטת ר"ג

א. ר"ג סבר ש: אם נתן לשתי נשים גט - רק האישה הראשונה צריכה חליצה, אין מכאן סתירה לשיטת שמואל שסבר: אם נתן לאישה אחת גט - החליצה פסולה - ולכן כל הנשים צריכות חליצה.

כיוון ש: שמואל אמר את דבריו לשיטה שיש זיקה - ור"ג סבר שאין זיקה

ב. ר"ג סבר ש: אם נתן לשתי נשים מאמר - רק האישה הראשונה צריכה חליצה - ולא יכול לייבמה. **אמנם מעיקר הדין:** רשאי לייבם את הראשונה -

אבל: אסרו עליו לייבם את הראשונה שמא ייבם את השניה

5 שיטות הסוברות שמאמר קונה קניין משמעותי (יותר משמעותי ממה שהדעה המקובלת סוברת)

ר' גמליאל (שסבר שמאמר אחרי מאמר לא מועיל)

בית שמאי (שסברו שאם עשה מאמר ביבמתו - אחותה (שנפלה לייבום אחר כך) מופקעת מייבום)

ר' שמעון (שסבר שביאת יבם קטן או קונה לגמרי או שאינה קונה כלל - ומאמר מקביל לביאת קטן)

בן עזאי (שסבר שיש מקרים שבהם מאמר אחר מאמר אינו מועיל)

ר' נחמיה (שסבר שביאה פסולה מועילה לגמרי ואחריה שום דבר לא מועיל - ומאמר מקביל לביאה פסולה)